

Sərbəst

Hürriyyət

Köhnə və təzə düşüncələr

(Frans Kafkaya)

Sənin bu əsərlərin,
Bütün qənaətlərin,
Təfəkkürün, idrakin
Sübut edir ki, mənə
cismində əllən gəlib
Bilmək istəyirmiş ki,
yaşamaq nə deməkdir.

Nə qadınla yaşadın
(mən bilən, belə olub),
Nə arağ, şərab içdin,
Ən populyar, qorxulu,
Xəstəlikdə yaşadın
Səssiz və şikayətsiz,
Uçub gətdin iləcə.

Gördün, yəqin eylədin
İnsanlar nə xilqətdir,
Bütün bu başarıyyat
Nəhəng, həm də rəngarəng
Onurğalı cüt ayaq
Siçovul sürüşdüdü,
Hamı bir-birin güdür.

Güdürlər, fikirləri
Nə vaxt yox olacaqlar,
Sənətdə bir üçlük var,
Xoşagəlməz, qorxulu...
Bir Nişə, biri sən,

Üçüncüsü də kimdir?
Deməyə dəlm gəlmir.

Bu uçluk sübut edir
Sübut edir ki, gerek
İnsanlar bir-birine
Əl tutan olaydılar
Harda bir despot varsa,
Birlişib onu dərhal
İt kimi qovaydılar

Bu yoxdursa deməli,
Ağlayan, inildəyən,
Yalvaran - bu surulər,
Siçovul surusudur
Yırtıb, yeyib dağıdan,
Siçovul suruləri
Hamı bir-birin güdür,
Eşşək palçığa batsa,
Bir də qətiyyərdən
Keçməz, öldürsən belə
Bu kor qanmaz məxluqlar
İyirmi səkkiz ildir
Girirler o palçığa
Sərvət, şən həvəsiylə

F.H-ya

Hey atırsan oxları,
Hey dəyir ona-buna.
Hədəli nişan almaq,
Ağlına da gəlməyir.
Çünki möhkəm qorxursan,
Qorxmaqda da haqlısan.
Çünki əzərlər səni,
Soldat sapoqu ilə,
Adı göbələk kimi.
İstədədsən şübhə yox
Sənət abidəsinə.
Yarada bilməyirsən,
Çünki həqiqət əzdir.
Həqiqətin gözünü içinə,
Baxa bilmirsən, dostum.

XANLARA

İşlərin necə gedir, bilmirəm,
Yəqin ki, yaxşı getmir.

Yoxsa gözə dəyərdir
Zəvqunmu çox böyükdür?
Ağlın ya səxavətin?
Ya bəlkə də urayın?
Qəm yemə eynöv cavanı
Heç görüşməmək belə,
Yaddaşında əbədi
qalacaqsan dağ kimi
Alicanablıq ölmür.
Bərəkatli, çikəkli alınmaz
torpaq kimi
Sən bir kiçik bayramsan...
Bir bayram günü
kimi sevinclər paylayaraq

ÜZEYİRƏ

Heç nə gəlmir əlindən
Xeyrixanlıqdan başqa.
Sən səxavətli yox,
Xeyrixanlıq yaşında
Dəcəlliyin tükənəz,
Təmizliyin daha çox
"Divlərə" qalıb gəldin
Bilmərəm mənim kimi
yuz il yaşayacaqsan,
Hətta yuz yaşında da
görəcəklər uşaqsan

ŞƏRQİYYƏ

Adın kimi məhni idin,
Əsir edib urayımı
Gozlərin pələng gozləri,
Ağ uzunə səpişməkdir,
Səhsiz qızıl dərnləri
Bir şərq, məhni kimi,
Əzidin olmağın,
Sonsuz anğırılıyında
Bilmərəm kimi isə
Xoşbəxt etdin, bilmərəm...
Özün xoşbəxt oldunmu?
Mənə qaldı səxavətə
Mənə baxıb zillənən
O məğrur, sevgi dolu
İtirə bilmədiyim,
O laydasız qızıllar.

Saysız eyblərinin, hesabı yox, sanı yox,
Canı butulkadadır, bədənində canı yox.

İnsanın ya bir ağılı, ya da vicdanı olar,
Bunun isə həm ağılı, həm də ki, vicdanı yox.

Pədərinə büt edib, allaha döndəribdir,
Eləbil ki, qalıbdır qapısı, eyvanı yox.

Sərtib vələdü-zina, özü isə ondan da pis,
Həm müsəlman, həm kafir, gəl ki, din-imanı yox.

Səltənətdə nə varsa, hamısını satıbdır,
Osetrini çox sevir amma fisincanı yox.

Şirazi, İsfahani hər il gəzib seyr edir,
Amma bircə dəfə də Təbrizi, Zəncanı yox.

Gözləri mozalandır, sevgisi dərya qədər.
Nifrəti ondan da çox, amma ki imkanı yox.

Bütün millətlərlə dost, təkə birindən başqa,
Ünvansız bir məxluqdur, konkret ünvanı yox.

Ey Nicat oxlarını çox uzağa atırsan,
Oxun da əcəb oxdur, tiyəsi, kamanı yox.

ƏLİSA NİCAT